

Asevelvollisuuden vaikutus nuorten miesten työuraan

Roope Uusitalo

Professori, HECER & VATT

Matine tutkimusseminaari 17.11. 2011

(MATINE rahoitus 58 000€)

”Asevelvollisuus kustannustehokkain tapa organisoida maanpuolustus”

- Totta jos kustannuksiksi lasketaan vain suorat valtion budjetissa näkyvät kustannukset
- Mutta entä vaihtoehtoiskustannukset?
- Kustakin miesikäluokasta n. 70 % suorittaa edelleen 6 – 12 kuukauden varusmiespalveluksen
- Tämä alentaa työllisyyttä ja viivästyttää opintoja, mutta kuinka paljon?

Asevelvollisuuden kustannusten arvioinnin vaikeus

- Kustannuksia on vaikea arvioida järjestelmässä, jossa lähes kaikki suorittavat varusmiespalveluksen
- Varusmiespalveluksen suorittavien vertaaminen palveluksesta vapautettuihin on harhaanjohtavaa, koska palveluksesta (esim. terveydellisistä syistä) vapautetut ovat hyvin valikoitunut joukko, jonka menestys siviilielämässä olisi todennäköisesti erilainen kuin palveluksen suorittaneiden ilman varusmiespalveluksesta johtuvaa eroakin

Esimerkkejä asepalveluksen vaikutusten mittaamisesta

- Angrist (1990, 2011): Käyttää hyväksi Vietnamin sodan kutsunta-aineistoa. Kutsuntanumerot arvottiin, alhaisen kutsuntanumeron saaneilla suurempi todennäköisyys joutua palvelukseen. Arvonnasta johtuen ei systemaattisia eroja kutsuntoihin joutuneiden ja muiden miesten välillä
 - 1990: Iso negatiivinen vaikutus, Vietnamin veteraaneilla 15% pienemmät vuositulot
 - 2011: Vaikutus kadonnut, myös positiivista vaikutusta johtuen kasvaneesta koulutustasosta (GI Bill)
- Imbens & van der Klaaw (1993): Hollannissa kohorttien välillä vaihtelua palvelukseen kutsuttavien osuudessa, 1959 kohortti ei suorittanut asepalvelusta ollenkaan
 - Tulos: Asepalveluksen suorittaminen pienentää vuosituloja 9 vuotta palvelukseenastumisiän jälkeen n. 10%

Tämä tutkimus

- Varusmiespalveluksen vaikutuksen mittaaminen Suomessa lähes mahdotonta, koska vertailukelpoinen verrokkiryhmä puuttuu
- Sen sijaan palvelusajan pituuden vaikutuksen selvittäminen on mahdollista. Palvelusajat muuttui 1998.
- Palvelusajan pituuden muutos ehkä myös relevantimpi tutkimuskohde, koska varusmiespalveluksen lakkauttaminen on lähitulevaisuudessa epätodennäköistä. Sen sijaan esim. Siilasmaan työryhmän raportissa keskustellaan 4 kuukauden palvelusajasta.

Tutkimusasetelma

- Palvelusaikojen muutos vuonna 1998 pidensi pisimmän palvelusajan 11 kuukaudesta 12 kuukauteen ja lyhensi lyhimmän palvelusajan 8 kuukaudesta 6 kuukauteen. Ero pisimmän ja lyhimmän palvelusajan välillä siis piteni 3 kuukaudella
- Arvioidaan tämän kolmen kuukauden palvelusajan suhteellisen muutoksen vaikutusta vertaamalla lyhyen ja pitkän palvelusajan suorittaneiden työllisyyttä, opiskelua ja tuloja 18-30 vuoden iässä; ennen ja jälkeen vuotta 1998 palvelukseen astuneiden välillä
- Arvioidaan erikseen varusmiesaikaisen johtajakoulutuksen vaikutusta (kesken)

Tutkimusaineisto

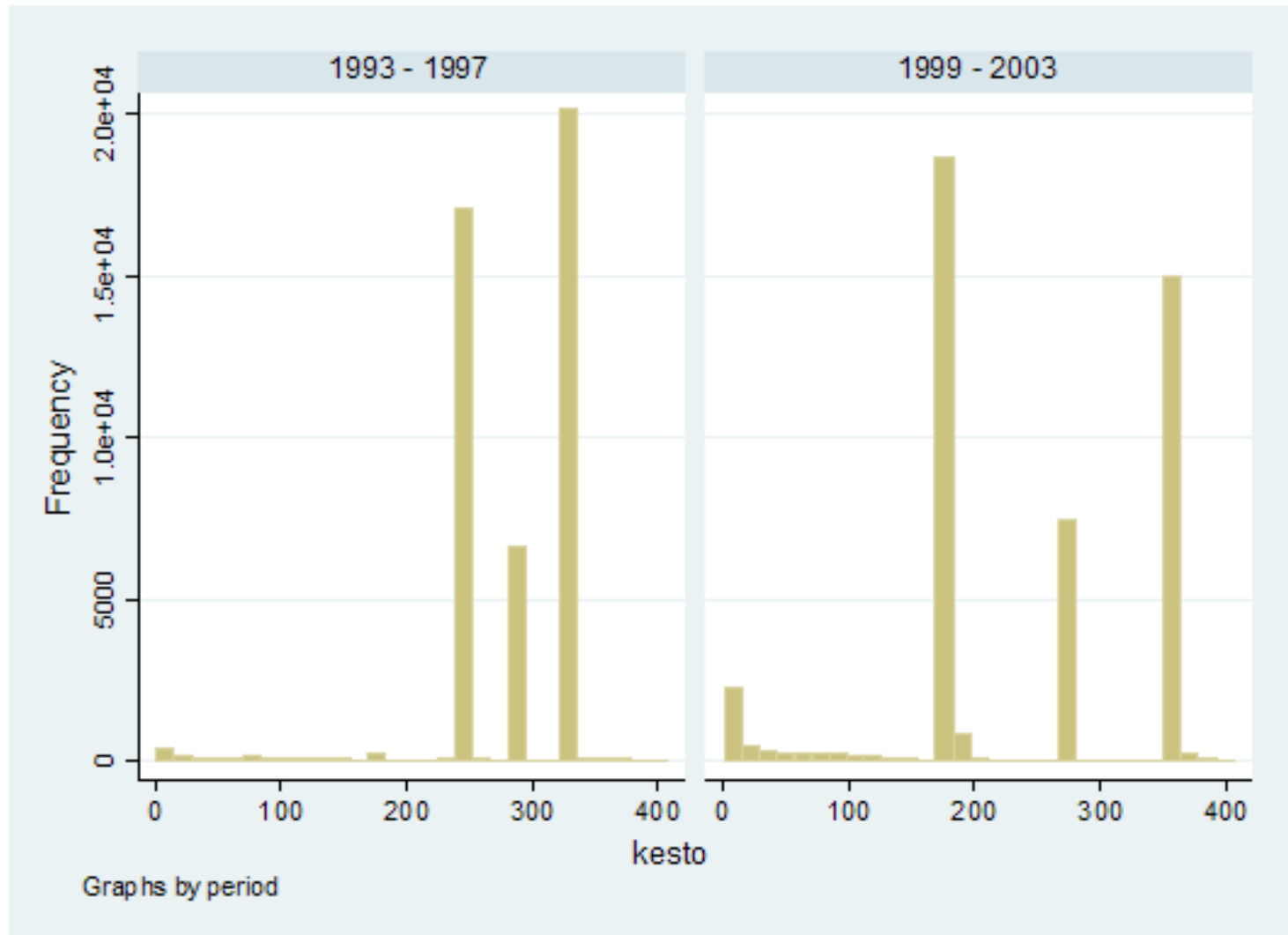
- 33% otos vuosina 1973 – 1983 syntyneistä miesikäluokista
- varusmiespalveluksen alku- ja loppupäivät (Tilastokeskus)
- työllisyys, työttömyys, opiskelu, ammatti, koulutus ja verotettavat vuositulot kunakin vuonna 18 – 30 vuoden iässä (Tilastokeskus)
- peruskoe 1:n tulokset (Puolustusvoimat)
- sotilasarvo, tiedot upseeri- ja aliupseerikoulutuksesta (Puolustusvoimat)

Palvelusaikojen jakauma aineistossa

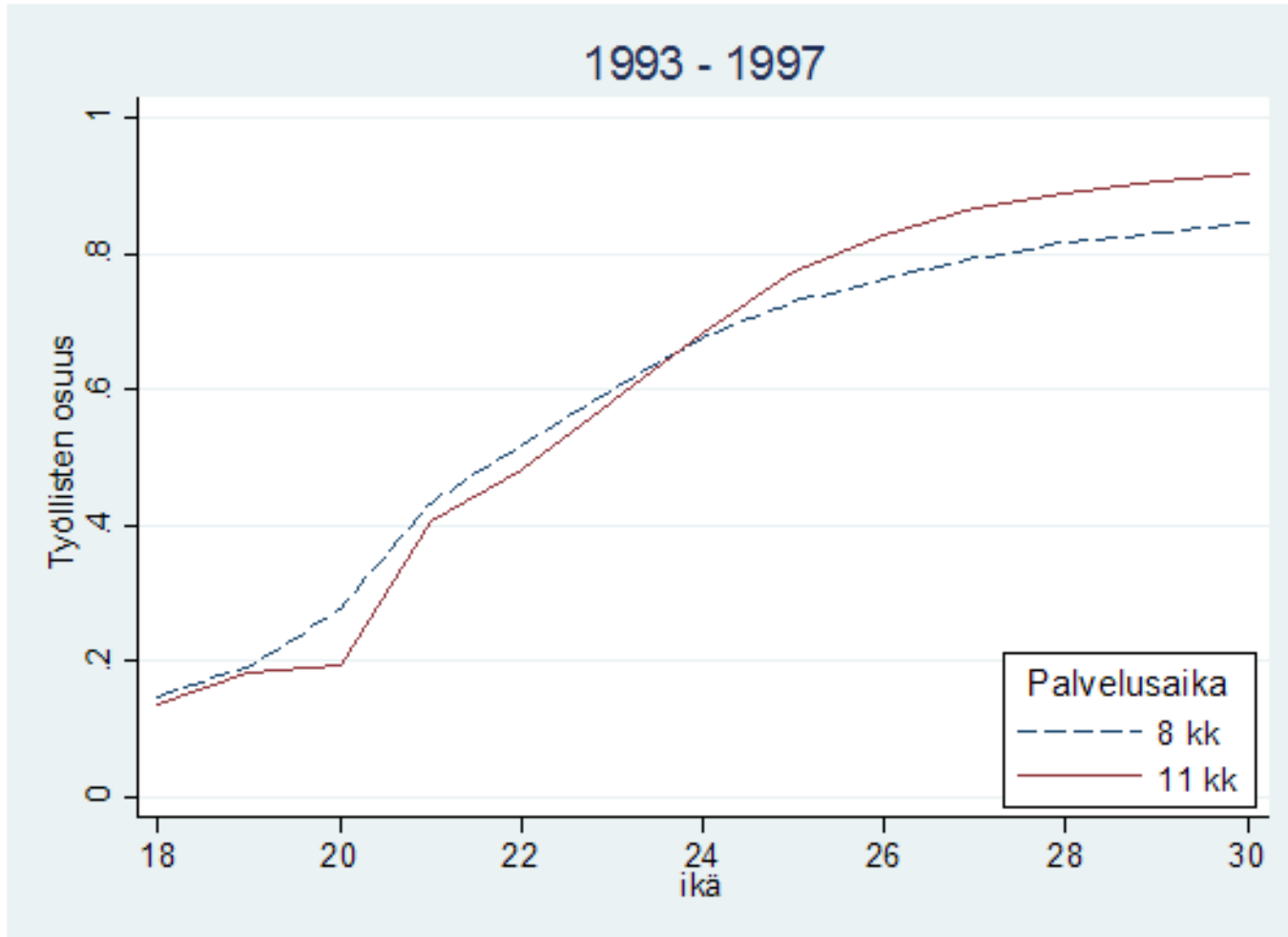

Graphs by year1

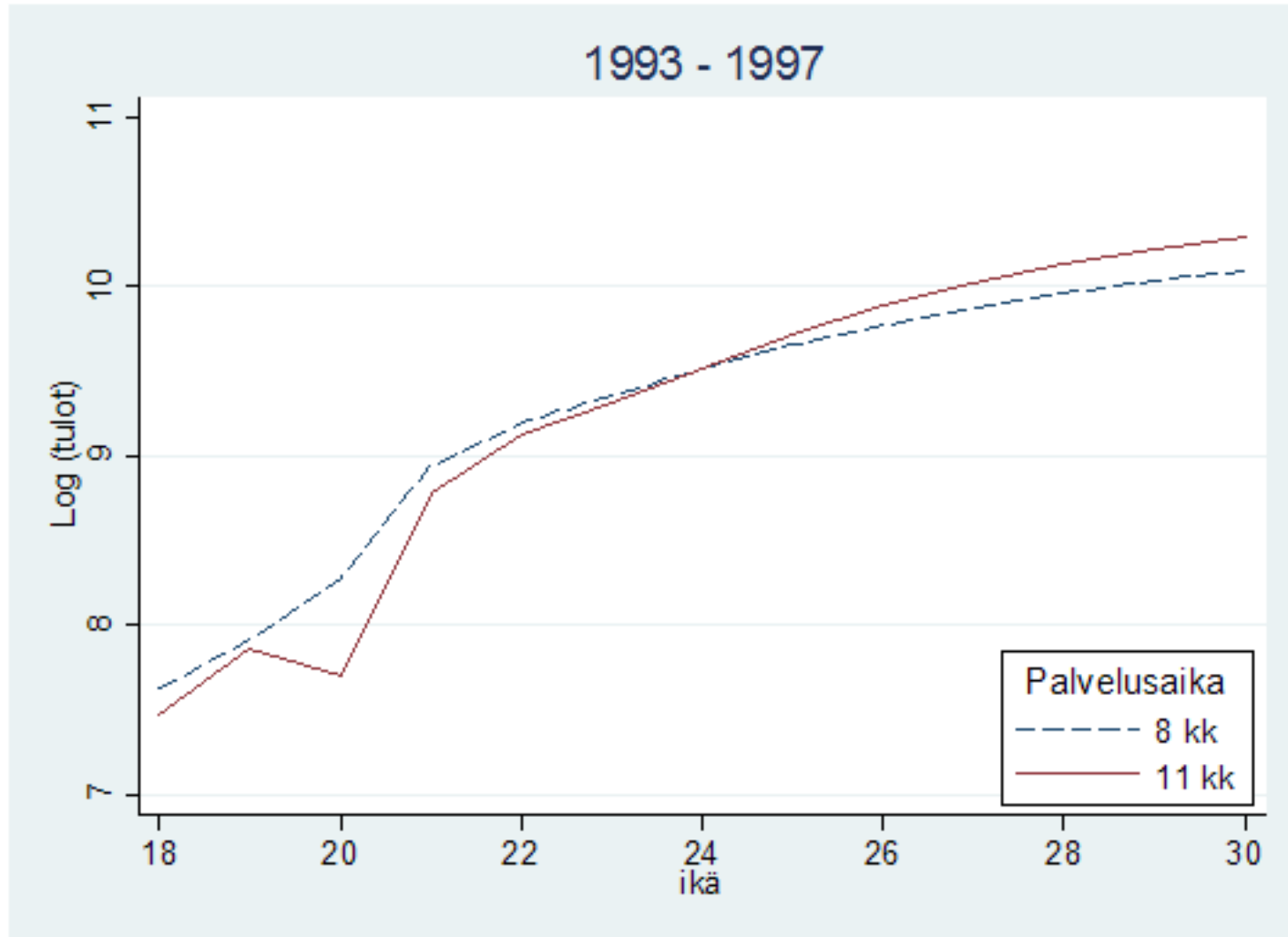
Palvelusajat ennen vuoden 1998 uudistusta ja sen jälkeen

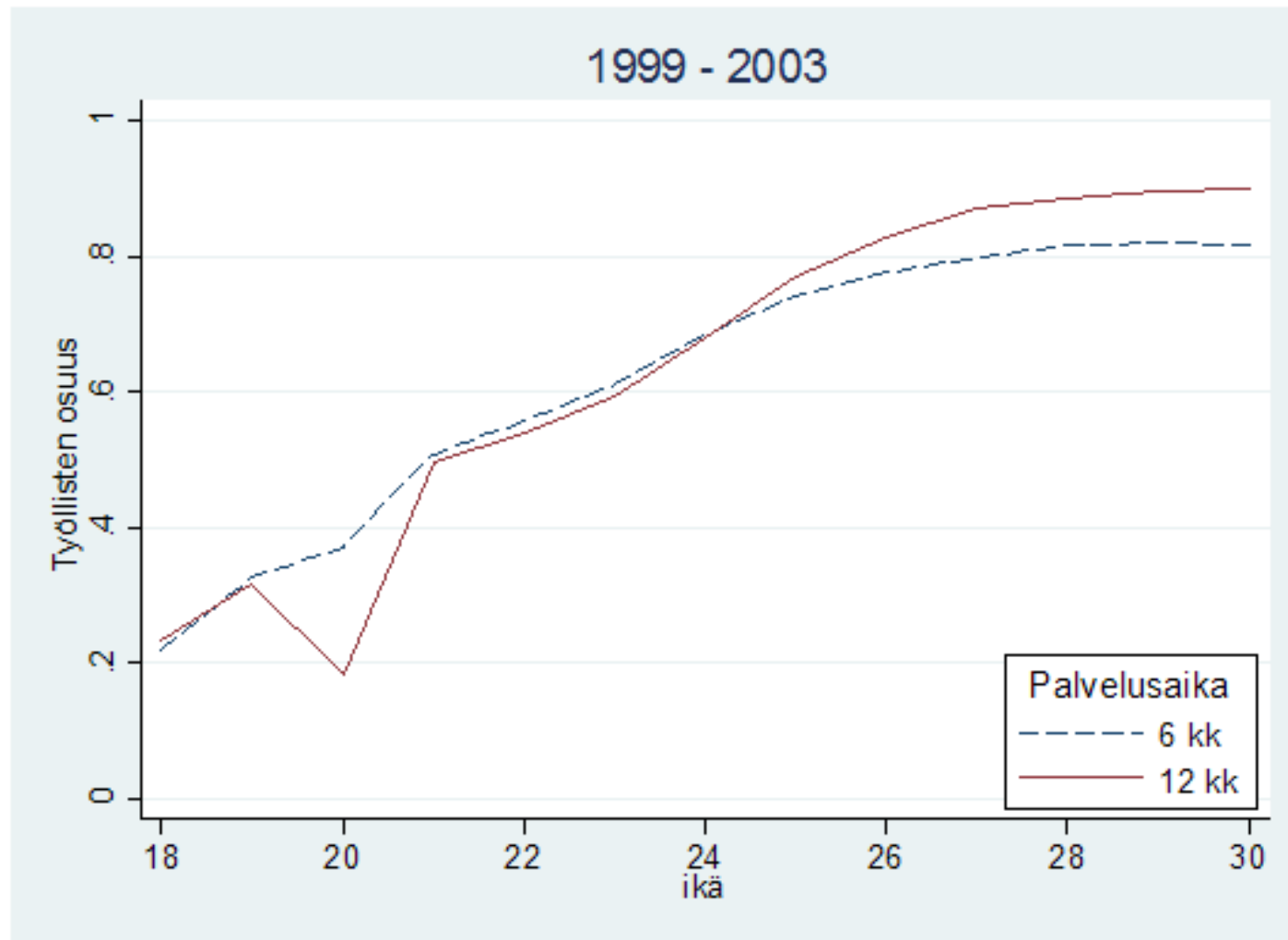
Työllisten osuus ikäluokasta varusmies-palveluksen pituuden mukaan ennen vuotta 1998

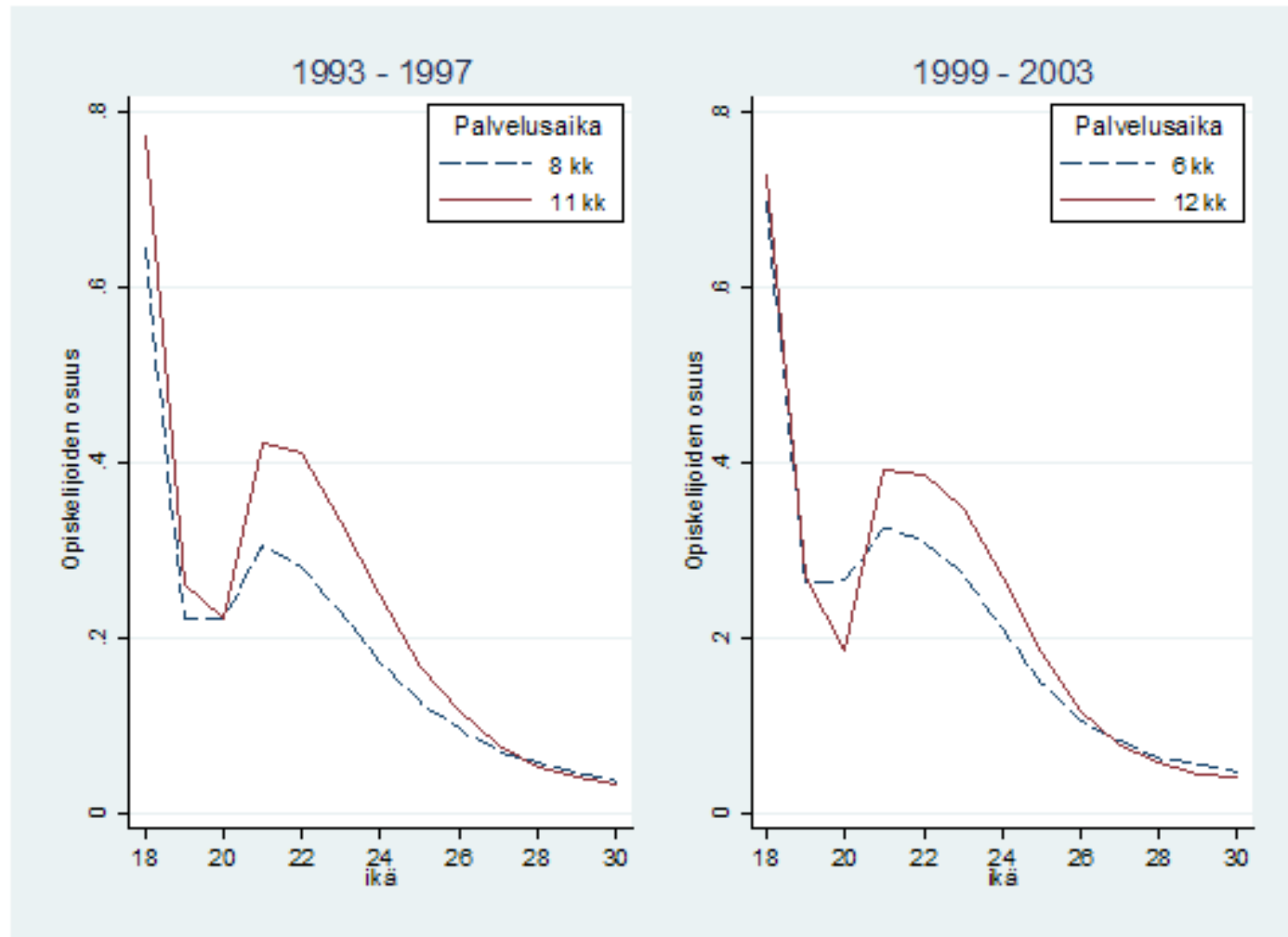
Log(tulot) iän mukaan varusmiespalveluksen pituuden mukaan ennen vuotta 1998

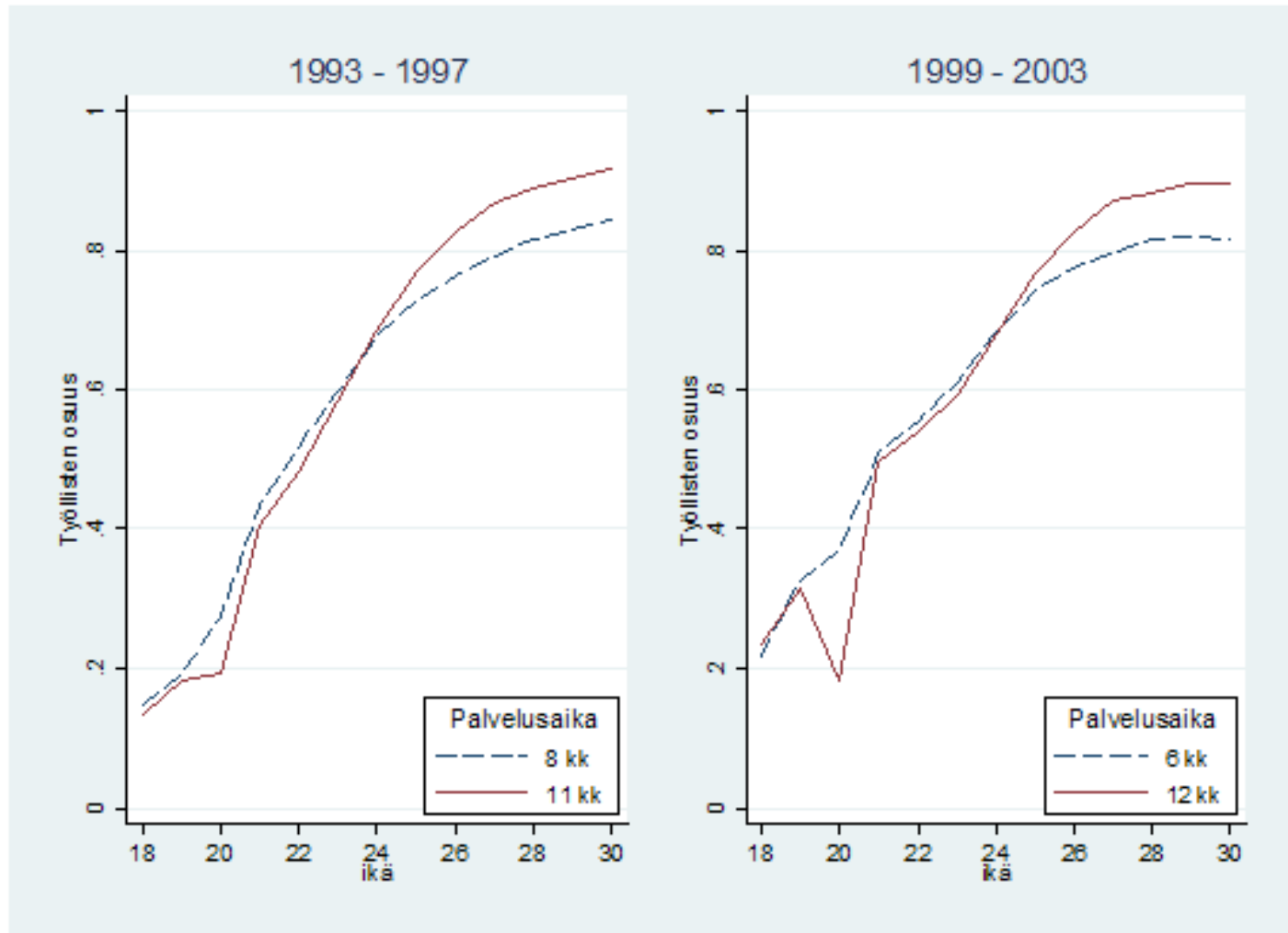
Työllisten osuus ikäluokasta varusmiespalveluksen pituuden mukaan vuoden 1998 jälkeen

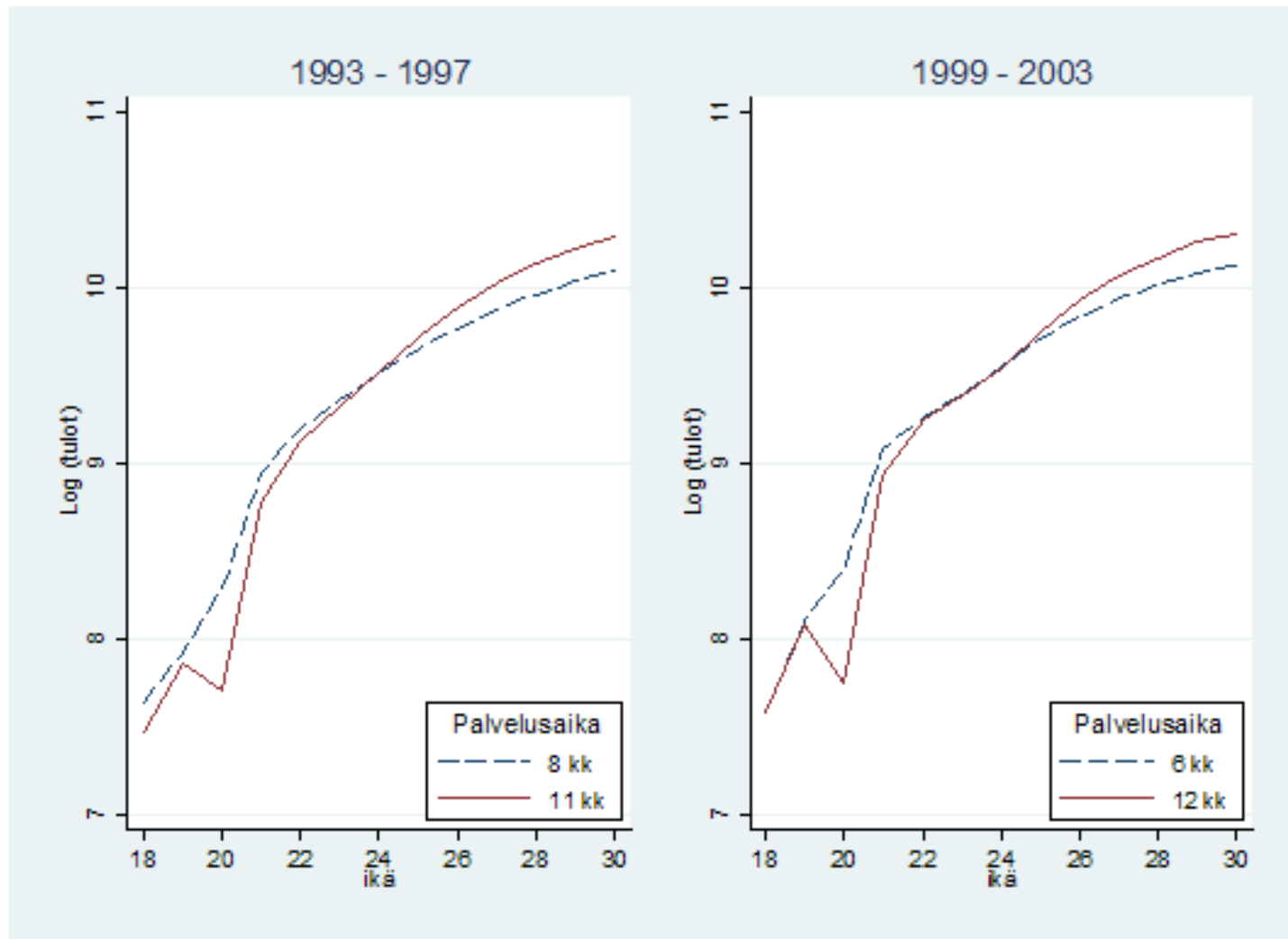
Opiskelijoiden osuus ikäluokasta ennen ja jälkeen 1998

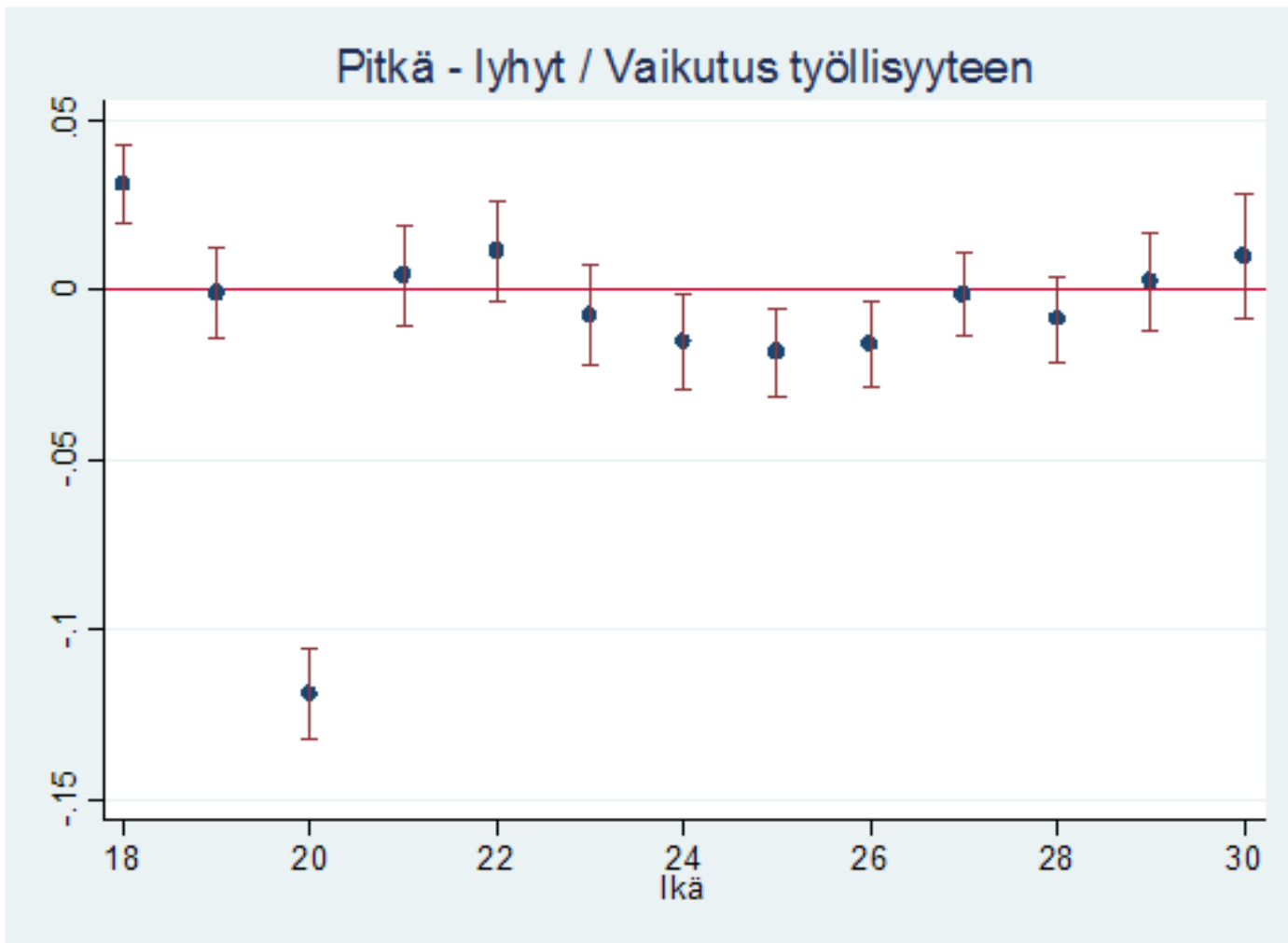
Työllisten osuus ikäluokasta

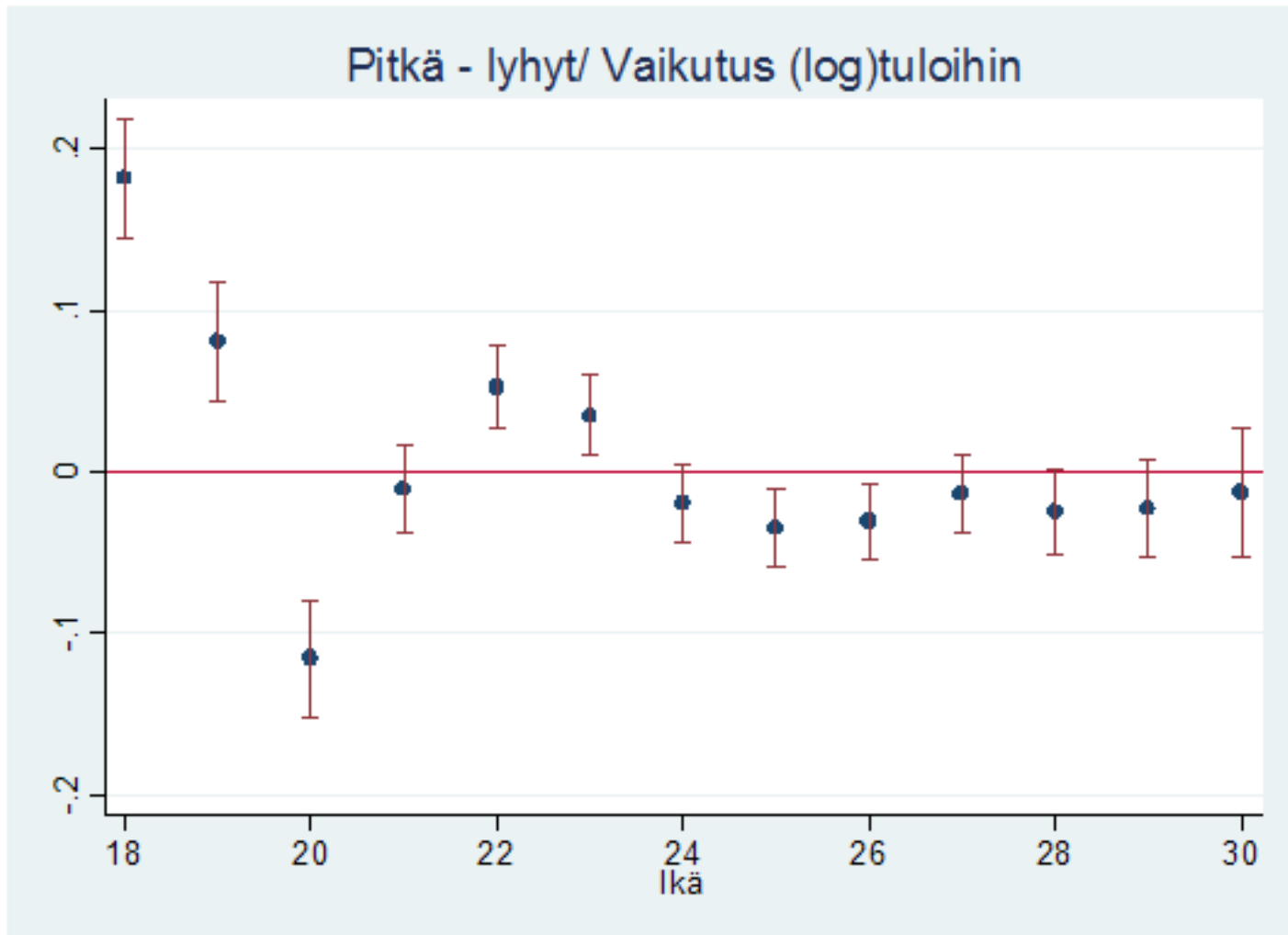
Log(tulot) iän mukaan

Palvelusajan kolmen kuukauden pidentymyksen vaikutus työllisyyteen

Palvelusajan kolmen kuukauden pidentymyksen vaikutus tuloihin

Yhteenveto

- Palvelusajan pituudella on vaikutusta opiskeluun, työllisyyteen ja tuloihin
- Vaikutus häipyy 30 ikävuoteen mennessä
- Varusmiespalveluksen pidentäminen kolmella kuukaudella pienentää kokonaistyöllisyyttä n. 3 kuukautta
- Varusmiespalveluksen pidentäminen kolmella kuukaudella laskee tuloja n. 8000 eurolla